

YRKE: KLÄTTRARE

Det handlar om att hitta en maxgräns där klättrandet blir ett transliktande mentalt tillstånd. Där varje beslut är instinktivt och skapar en känsla av att allt hör ihop.

- Många gånger vet jag inte hur jag kommit upp på toppen, det handlar om att pressa sig både fysiskt och mentalt långt bortom den gräns som man tror är möjlig, säger Said Belhaj, Skandinavians ende helprofessionella klättrare som nyligen satte svenskt rekord. AV EMIL SERGEL

HAN ÄR KLÄTTRINGENS SVAR PÅ pudersökande friåkare. Said Belhaj spenderar sitt liv med att klättra sig runt jorden. I korta stunder är han hemma i Göteborg, och vi träffas en alltför regnig måndag på ett café i stadsdelen Majorna.

-Klättring är inte bara en sport eller ett yrke. Det är en livsstil, säger han.

Passionen för klättringen har alltid funnits där. Som när han i ung ålder tillverkade egna klätterselar av säkerhetsbälten och använde egna rep.

-Klättringen är ett kall för mig. Folk frågar mig när jag började klättra men det är nog snarare så att jag aldrig slutat. Som liten klättrade jag i träd och när jag då såg berg tänkte jag bara att dit ska jag.

SVENSKT REKORD

Said satte nytt svenskt rekord när han nyligen klättrade en led med svårighetsgraden 8c+ i spanska Katalonien. Said var nere i tio dagar och jobbade på leden innan han klättrade den.

-Till slut så stämde bara allt. Jag tog alla de rätta besluten vid rätt tillfälle.

Men tävlingar är inte i fokus, och inte heller rekord.

-Jag kan inte tänka mig att göra något annat. Det här är inte bara en karriär, det är ett sätt att förhålla sig till livet. För mig handlar det om att göra något helhjärtat, om att vara närvarande och fokuserad.

Vi börjar närma oss det viktiga i klättrandet. Said pratar om känslan i klättrandet, vad det är som driver honom.

-När jag ligger på min maxgräns klättrar jag i ett transliktande tillstånd. När jag når den känslan sitter allt ihop, alla beslut är instinktiva och många gånger minns jag inte hur jag kommer upp på top-

pen. Det handlar om att pressa sig både fysiskt och mentalt långt bortom den gräns som man tror är möjlig. Efter att ha klättrat en svår led kan jag bara ligga på marken totalt utmattad och försöka hitta tillbaka till verkligheten.

Svårare än så verkar det inte vara. Said återkommer ständigt till att tala om sökandet efter ett mentalt tillstånd, vilket är den kraft som driver honom att leva hela sitt liv genom klättringen.

-Folk frågar ofta om den häftigaste klättringen eller vilken som är den största tävlingen att vinna, men det har aldrig drivit mig. Det handlar om en mental utmaning, att få allt att flyta.

RESAN FRAM

För tjugo år sen skedde en storsatsning på actionsport. Said var redan då framgångsrik och vann en hel del tävlingar i Sverige. Att han var ung och såg exotisk ut ledde till att han snabbt blev en frontfigur för sporten. Samtidigt valdes klättringssporten in i Riksidrottsförbundet och intresset för klättring exploderade.

-Det var där det började, när jag fick skor från några sponsorer. Sporten var så hypad då, alla skulle ju börja klättra. Sen har det bara rullat på. Men sponsorer måste man ha, det finns överhuvudtaget inga pengar i tävlingarna. Ibland kan priserna på tävlingar bestå av lite klättringskläder.

Att det är just Said som är den ende helprofessionella klättraren i hela Skandinavien är enligt honom själv ingen slump.

-Jag menar, det är klart att du måste vara bra på det du gör, men ibland räcker det inte. De svenska klättrarna är överlag inte så utåtriktade. Man måste kunna bjuda på sig själv.

Nu lever Said som sagt på sina sponsorer, men han är inte med i landslaget. Det har han tagit en paus ifrån den här säsongen.

-Som sagt, man tjänar inga pengar på att tävla i Sverige. När jag tävlar blir jag dessutom lite splittrad mellan inomhus- och utomhusklättring. Alla tävlingar är ju inomhus men det är ju utomhusklättringen som är den stora utmaningen.

Men att vara framgångsrik inom klättringssporten innebär inte nödvändigtvis att vinna mest tävlingar. Det handlar också om att synas i de rätta sammanhangen för att kunna leva på det.

-Nu känns det stabilt. Jag har bytt sponsorer ett par gånger men nu tjänar



FOTO XXX XXX

jag tillräckligt med pengar för att kunna leva på det. Men det är en lång väg att gå, det handlar lite om att ha flyt på vägen.

Klättring håller på att utvecklas till en publiksport. Bouldertävlingar, sätts upp i parker och städer och sporten har blivit mer tillgänglig. Men det verkar nästan som om Said undviker lite att tävla.

-Jag skulle kunna tävla mycket mer, men jag känner inte att jag behöver hävda mig. Klättring handlar inte om att vinna.

ATT SÖKA KICKAR

Kicksökandet är en stor del av Suids liv. Numera har han råd att vara lite mer bekväm men det har inte alltid varit så.

-Haha, jag har ju varit med om ett par vansinniga situationer. När vi liftade runt på klättringsresor och klättrade upp på hustak och övernattade i europeiska städer. Det har alltid varit så, jag utsätter mig hela tiden för nya situationer och nya upplevelser.

Men han har andra planer, och en dag kanske han till och med slår sig ner någonstans.

-Jag vet inte. Å ena sidan så vet jag att jag skulle skrumpna ihop om jag satt på ett kontor. Å andra sidan så är det jag gör nu en egotripp. Även om jag kanske inspirerar andra människor så gör jag ju ingenting för någon annan. Jag vill ju förverkliga mina drömmar och mitt liv, men i framtiden skulle det vara kul att arbeta ute på fältet med människor.

Men just nu är det alltså en helhjärtad satsning på klättringen. Men kulturen omkring sporten är kanske inte alltid så andlig och sökande.

-Klättring är ju en oerhört nördig sport. Ibland blir jag så trött på att det verkar som om det inte finns något annat i världen förutom klättring.

Frågan är hur mycket kan Said fortfarande utvecklas som klättrare. Efter så

många år i sporten så måste det väl handla om små detaljer?

-Klättring på hög nivå handlar om att ta rätt beslut vid rätt tillfälle. Det gäller också att slipa på tekniken så att varje rörelse bli fulländad i en jäkligt pressad situation. Jag menar, jag är ju en bättre klättrare idag än vad jag var för ett år sedan. Det är ju till stor del en mental sport, och jag har mycket att när det gäller den biten. Många bra klättrare faller på att de inte har ett bra psyke, en del av klättringen handlar ju om att kunna ta motgångar.

DÖDSLÄNGTAN?

Klättring är en lika mental som fysisk sport och Suids intresse för den mentala biten känns större än intresset att vinna tävlingar och att knäcka andra klättrare.

-Vissa tror att jag är en galning med dödslängtan. Det är det sista jag vill. Jag tror det är lätt att blanda ihop mig med andra äventyrare som till exempel Tomas Olsson eller Göran Kropp. De spelade ett helt annat spel än vad jag gör.

Vi har rört oss ner till Klätterfabriken i Göteborg. Dags för träning. Said flyter närmast runt på väggarna när han värmer upp. Det verkar inte finns så mycket dödslängtan i hans ögon. Mest bara barnslig glädje.